

Programma Groen 2015-2019

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 2 december 2014

Inhoud

1. Wat is het Programma Groen?
 - 1.1 Fasering
 - 1.2 Projectenkaart
 - 1.3 Uitvoeringsinstrumenten

2. Ambitie van Gedeputeerde Staten voor 2015-2019

3. Voortgang projecten

4. Gebieden
 - 1.4 Noord-Holland Noord
 - 1.5 Laag Holland
 - 1.6 Kennemerland
 - 1.7 Amstel, Gooi en Vechtstreek

5. Financiën en Grond

Bijlage 1 Projectentabel

Bijlage 2 Kaarten met projecten

Hoofdstuk 1. Wat is het Programma Groen?

Op 11 maart 2013 hebben Provinciale Staten de Agenda Groen vastgesteld. Het Programma Groen (PG) is het meerjarige uitvoeringsprogramma bij de Agenda Groen, waarmee we het groen in Noord-Holland, in samenwerking met onze partners, beschermen en realiseren. In het PG programmeren we de uitvoering van de Agenda Groen en leggen we ter kennisname voor aan Provinciale Staten. We laten ons hierbij adviseren door de gebiedscommissies. Het PG blikt terug op de resultaten van het afgelopen jaar, geeft inzicht in de restantopgave en blikt vooruit op de prioriteiten voor de komende jaren. Het Programma Groen 2015-2019 vervangt het Programma Groen 2014-2018 en treedt op 1 januari 2015 in werking.

Het PG bevat projecten die bijdragen aan de doelen van de Agenda Groen en die worden gefinancierd uit budgetten die aan de Agenda Groen zijn gekoppeld. De projecten betreffen fysieke maatregelen, gericht op investeringen en niet op beleidsprocessen of beheermaatregelen. Alleen projecten waarmee zowel doelen uit de Agenda Groen, als andere doelen (water, landbouw, enz.) worden gerealiseerd en waarvoor ook middelen uit de Agenda Groen beschikbaar zijn, worden opgenomen in het Programma Groen. Gedeputeerde Staten actualiseren het PG jaarlijks. Daarbij kunnen ook projecten worden toegevoegd of verdwijnen, afhankelijk van de prioriteiten en onze financiële kaders. Bij het opstellen van het PG vragen wij steeds het advies van de gebiedscommissies. Voorafgaand aan de vaststelling van dit PG (2015-2019) is de prioritering op 27 maart 2014 in het Strategisch Groenoverleg besproken en zijn de gebiedscommissies hierover geïnformeerd. Het concept PG is op 30 mei 2014 naar de gebiedscommissies gestuurd ter advisering.

Met de ondertekening van het Natuurakkoord in 2011 en de vaststelling van het Natuurpact in 2013, is de decentralisatie van het beleid voor het landelijk gebied afgerond. Op basis van deze akkoorden leggen Gedeputeerde Staten in beginsel enkel verantwoording af aan Provinciale Staten. Over onze inspanningsverplichting voor Natura2000 en de Kaderrichtlijn Water (KRW), waaronder de inzet van de financiële middelen die we hiervoor van het Rijk ontvangen, leggen wij ook verantwoording af aan het Rijk. Om die reden zijn de projecten voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en Natura2000 apart benoemd in dit PG.

1.1 Fasering

Een project in het PG doorloopt steeds drie fasen: de studiefase, de planfase en de realisatiefase.

Studiefase

De studiefase is de beleidsfase. We analyseren in deze fase met gebiedspartners of, hoe en door wie de beleidsopgave het meest efficiënt en effectief uitgevoerd kan worden. Deze fase eindigt met een voorstel waarin verschillende varianten voor de uitvoering zijn uitgewerkt. Op basis van dit voorstel besluiten we om het project in de planfase op te nemen, het project te faseren om 'werk met werk' te kunnen maken, het project stop te zetten, of over te laten aan partners. GS besluiten hierover via het Programma Groen.

Planfase

In de planfase werken we het voorstel uit tot een uitvoeringsgereed project. De planfase eindigt met een voorstel om de uitvoering te starten.

Realisatiefase

In de realisatiefase zijn projecten opgenomen die dat jaar in uitvoering gaan of zijn. Gerealiseerde projecten nemen wij een jaar op in het PG. Daarnaast worden in deze fase de subsidieplafonds geprogrammeerd, op basis waarvan partners een subsidie aan kunnen vragen.

Dotterbloem komt in Het Hol voor (foto: Jan de Rooij)

1.2 Projectenkaart

Alle projecten in het PG zijn te vinden op een speciale kaart. In één oogopslag is te zien waar de provincie werkt aan het groen of een bijdrage aan het groen levert:

<http://maps.noord-holland.nl/extern/gisviewers/groenprojecten/desk.htm>

1.3 Uitvoeringsinstrumenten

Voor de uitvoering van het PG wordt een aantal uitvoeringsinstrumenten ingezet. Wanneer projecten uitvoeringsgereed zijn, zijn er vier manieren om de uitvoering vorm te geven:

Provinciaal project

De provincie is trekker en voert het project zelf uit of besteedt het aan bij een marktpartij. De aanbestedingen verlopen volgens de provinciale aanbestedingsprocedures.

Subsidie via de Lijst Subsidies buiten uitvoeringsregeling

Een partner is uitvoerder en de provincie wil een eenmalige specifieke opgave realiseren. Het benodigde bedrag wordt als subsidie opgenomen op de Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling, die wordt vastgesteld door PS. Het project wordt in het PG geprogrammeerd en verantwoord. PS hebben bij de Begroting 2015 de Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling vastgesteld, waarmee deze projecten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Deze projecten zijn reeds opgenomen in het PG.

Uitvoeringsregeling Groen (subsidie)

Lang niet alle projecten bereiden we als provincie zelf voor en voeren we zelf uit. Om initiatieven uit te het veld te ondersteunen die bijdragen aan de realisatie van de Agenda Groen kennen wij ook de Uitvoeringsregeling (UVR) Groen. Met deze regeling verlenen wij subsidies aan deze initiatieven. In het PG nemen we alleen de subsidieplafonds op van de UVR Groen, zodat initiatiefnemers vervolgens projectvoorstellen kunnen indienen. In het PG kunnen deze projecten dus nog niet apart worden geprogrammeerd – we weten immers nog niet welke projectvoorstellen zullen worden ingediend –, maar we verantwoorden er in het PG wel over na realisatie. Op 2 april 2013 hebben wij de Uitvoeringsregeling subsidies Groen Noord-Holland 2013 (uitvoeringsregeling Groen) vastgesteld. Deze uitvoeringsregeling is van kracht tot 1-1-2016. Eind 2014 wordt duidelijk hoeveel subsidies er in 2014 zijn beschikbaar zodat de plafonds begin 2015 van deze uitvoeringsregeling weer kunnen worden bepaald. Met de nu beschikbare informatie is vooralsnog in dit GS-besluit een raming opgenomen van de in 2015 beschikbare subsidieplafonds. Het gaat om:

artikel 2. Ecologische Verbindingszones € 150.000

artikel 3. Verbetering recreatieve verbindingen € 2.891.000

artikel 4. Toeristische Overstappunten € 470.000

artikel 5. Laag Holland € 300.000

Functiewijziging via de SKNL-regeling

Via de Uitvoeringsregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL-regeling) verstrekken wij subsidie voor de functiewijziging en inrichting van agrarische terreinen binnen het NNN, naar natuur. De compensatie van de waardedaling die het gevolg is van de functiewijziging vindt plaats op grond van een taxatie. De inrichtingsmaatregelen vinden plaats op basis van een door de provincie goed te keuren uitvoeringsplan. De middelen die met deze subsidieregeling zijn gemoeid, zijn opgenomen in het PG.

Hoofdstuk 2. Ambitie van Gedeputeerde Staten voor 2015-2019

We willen een groen, aantrekkelijk en toegankelijk Noord-Holland ook in de toekomst waarborgen. Na de decentralisatie van het rijksbeleid staan wij voor de uitdaging om deze ambitie te realiseren in een nieuw speelveld: met méér bevoegdheden, maar met minder geld. We willen en kunnen dat niet alleen. Groen komt er alleen als we samenwerken met bewoners, private partijen, maatschappelijke organisaties en andere overheden. In de komende jaren zullen we proberen onze partners te verleiden om samen in projecten tot nieuwe allianties, nieuwe financiële constructies en gebiedsgerichte oplossingen te komen. Sinds 2013 is hier met een aantal organisaties mee gestart. Deze organisaties dragen zelf financieel en in capaciteit bij aan projecten in dit PG. We hopen dat dit initiatief een inspiratie vormt voor andere partners.

2.1 Groen

Natuurnetwerk Nederland

Voor het PG is de belangrijkste groenopgave het veiligstellen, inrichten en duurzaam beheren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN voorheen EHS). Hierbij zetten wij in op het verwerven en inrichten van gronden, die nog niet als NNN gerealiseerd zijn.

Een groen Noord-Holland wordt niet alleen bereikt met natuurgebieden, maar ook landschappelijke kwaliteiten zijn van groot belang. Om het landschap te behouden moeten we het landschap beschermen, maar ook ontwikkelen. Daartoe werken we aan de ontwikkelstrategieën voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Daarnaast investeren we, bijvoorbeeld in Laag Holland, in projecten die bodemdaling tegengaan waarmee het landschap kan worden behouden.

Voor het realiseren van de volledige NNN-opgave hebben we veel projecten geprogrammeerd. Nog niet de volledige NNN-opgave is geprogrammeerd in projecten (zie tabel 1). Hieruit blijkt dat we 87% gerealiseerd hebben, 6% geprogrammeerd hebben in het PG en dat 7% nog resteert.

Tabel 1 NNN¹ (in hectaren)

	Totale NNN	Gereali-seerd	Geprogrammeerd		Restantopgave ²	
			Nog te verwerven	Nog in te richten	Nog te verwerven	Nog in te richten
Amstel, Gooi en Vechtstreek	12.270	10.408	684	1.360	401	502
Kennemerland	22.240	20.813	364	603	572	824
Laag Holland	8.796	6.542	481	616	945	1.638
Noord-Holland Noord	12.211	10.588	173	780	609	843
Totaal	55.517	48.351	1.702	3.359	2.527	3.807

Natura2000 en Programmatische Aanpak Stikstof

In een deel van het NNN zijn internationale doelen aangewezen; de Natura2000-gebieden. In Laag Holland, de Duinen en de Oostelijke Vechtplassen gaan we verder met de uitvoering van

¹ De omvang van NNN wijzigt jaarlijks in beperkte mate vanwege aanpassingen in de begrenzing via het Natuurbeheerplan. Daarnaast kunnen verschillende rekenmethodieken voor verschillen in cijfers zorgen. Bij deze berekening is uit gegaan van de voortgangkaart uit het Natuurbeheerplan 2015.

² Met de kosten van de restantopgave is rekening gehouden.

Natura2000-maatregelen, waaronder de no-regret maatregelen.³ In 2014 zijn we met partners in gesprek gegaan om te komen tot gebiedsafspraken waarmee we de nodige maatregelen op basis van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en het beheerplan realiseren. Begin 2015 verwachten we deze afspraken in samenwerkingsovereenkomsten vast te leggen om ook in 2015 te starten met de uitvoering van bijbehorende maatregelen.

Verbindend groen

We blijven investeren in de realisatie van natuurverbindingen (voorheen ecologische verbindingzones), zodat soorten zich makkelijker kunnen verplaatsen. In 2014 is de natuurbrug Zandpoort in Kennemerland-Zuid opgeleverd en is gewerkt aan de natuurbrug Zeepoort over de Zeeweg (Bloemendaal). Aangezien Prorail werkt aan een natuurbrug over de spoorlijn Zandvoort-Haarlem kunnen we met deze drie natuurbruggen een aaneengesloten natuurgebied maken. Ook is de Natuurbrug over de N417 nabij Hilversum gerealiseerd. Deze natuurbrug maakt onderdeel uit van de natuurverbinding Zwaluwenberg. Twee andere natuurbruggen zijn aangelegd door Rijkswaterstaat en Prorail over de A27 en het spoor tussen Utrecht en Hilversum. Op de natuurbrug wordt een fiets- en ruitpad aangelegd, zodat de gebruikers veilig de weg kunnen oversteken. De natuurverbinding Zwaluwenberg verbindt de Utrechtse Heuvelrug en het Gooi ten zuiden van Hilversum weer met elkaar. Hierdoor worden de overlevingskansen van dieren als: ree, das, boomarter, zandhagedis, heideblauwtje en loopkever groter. Wegen, spoorwegen en vaarwegen vormen een grote barrière voor dieren. Om ze veilig over te laten steken wordt de natuur vaker verbonden door faunapassages in de vorm van natuurbruggen of faunatunnels.

Naast deze natuurbruggen werken we aan het 'Uitvoeringsprogramma verbinden en ontsnipperen' waarin we de aanleg van natuurverbindingen koppelen aan de realisatie van infrastructurele projecten waaronder het onderhoud van bestaande infrastructuur. Zo ontstaan kansen voor 'werk met werk'. We blijven onze partners ook in 2015 stimuleren om een bijdrage te leveren aan de verbetering van natuurverbindingen door de subsidieregeling Groen onderdeel natuurverbindingen te behouden.

Natuurcompensatieprojecten

Ruimtelijke ontwikkelingen die de natuurwaarden van het NNN, weidevogelleefgebieden of natuurverbindingen aantasten, zijn in beginsel niet mogelijk. Hierop kan de provincie een uitzondering maken wanneer de ontwikkeling een groot openbaar belang dient, er geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten op de natuurwaarden worden beperkt (mitigatie) en gecompenseerd. Binnen Noord-Holland zijn al voor een aantal ruimtelijke ontwikkelingen natuurcompensatieafspraken gemaakt. Deze natuurcompensatieprojecten zijn ook geprogrammeerd in het PG. Hierdoor blijven de natuurcompensatieprojecten in beeld en kan verantwoording worden afgelegd over de realisatie ervan. Bij grote ruimtelijke ontwikkelingen waarbij compensatie mogelijk speelt, zijn de compensatieprojecten in de studiefase opgenomen. Dit gaat om grootschalige projecten zoals het verbreden van een snelweg of grote gebiedsontwikkelingen. Bij deze projecten overleggen we al in een vroeg stadium met de initiatiefnemer om de natuurwaarden te behouden en goede afspraken te kunnen maken over mitigatie of compensatie. Compensatieprojecten die volgen uit kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen zullen op basis van een compensatieplan pas na besluitvorming in de

³ Het no-regret maatregelenpakket bevat de noodzakelijke maatregelen voor Natura2000 en Kaderrichtlijn Water en is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen 2013-2015, dat op 10 december 2012 is vastgesteld door GS.

uitvoeringsfase worden opgenomen in het PG. Aan het eind van de studiefase van een natuurcompensatieproject zijn drie conclusies mogelijk:

1. Fysieke compensatie. We concluderen dat compensatie noodzakelijk is. Het project gaat, op basis van een compensatieplan, over naar de realisatiefase. De initiatiefnemer werkt de verdere uitvoering uit.
2. Financiële compensatie in de reserve natuurcompensatie. In dit geval is fysieke compensatie niet wenselijk of mogelijk en worden de financiële middelen gebruikt voor de dekking van concrete NNN projecten of investeringen in weidevogelleefgebied.
3. Geen compensatie. Er is geen sprake van compensatie omdat de aantasting binnen het project gemitigeerd kan worden. Het project vervalt uit het PG.

Recreatieve verbindingen

De provincie investeert ook in 2015 in de toegankelijkheid van de provinciale groenstructuur voor wandelaars, fietsers en waterrecreanten. Daarbij geven we prioriteit aan de ontwikkeling van regionale routenetwerken en het oplossen van knelpunten in stad-landverbindingen met kernen van meer dan 30.000 inwoners. Voor de uitvoering zal in 2015 de subsidieregeling Groen onderdeel recreatieve verbindingen behouden blijven. Daarnaast stimuleren we in 2015 de realisatie van overstappunten met de subsidieregeling Groen.

De uitkijktoren in de Kalverpolder is al klaar (foto: Mike Bink)

Relatie met programma Betrekken bij Groen

De Provincie Noord-Holland heeft naast het Programma Groen een programma 'Betrekken bij Groen', dat vrijwilligerswerk in natuurbeheer en natuur- en milieueducatie stimuleert.

Dit programma financiert projecten die betrokkenheid van mensen bij natuur of vrijwilligerswerk in het groen aanmoedigen. Beheer van natuurterreinen, scholing en opleiding van vrijwilligers zijn voorbeelden hiervan. Daarnaast zoekt het programma naar nieuwe manieren om mensen bij natuur te betrekken. Samenwerking tussen organisaties onderling of tussen organisaties en vrijwilligersgroepen is een voorwaarde. Het programma beoogt hiermee de samenwerking tussen partijen die zich bezig houden met groen vrijwilligerswerk te bevorderen.

De samenwerkende Terrein beherende organisaties (TBO) voeren het programma 'Betrekken bij Groen' uit. Zij zorgen voor de inschrijvings- en selectieprocedure van het programma. In de TBO zijn het Amsterdamse Bos, Goois Natuurreservaat, IVN Noord-Holland, Landschap Noord-Holland, Milieufederatie, Natuurmonumenten, PWN, Recreatieschap Noord-Holland, Staatsbosbeheer en Waternet verenigd.

Hoofdstuk 3. Voortgang projecten

In 2014 is een aantal projecten gerealiseerd. Ook zijn er een aantal projecten in een volgende fase terecht gekomen. Hieronder geven we dat kort weer.

Naar planfase

AGV10 Holendrechtterpolder
KL14 Binnenduinrand Egmond
LH05 Natuurcompensatie Gemaal Schardam
NHN06 De Bol
NHN10 Natuurcompensatie Brede School Burgerbrug
NHN16 Groen in de Kop: Boskerpark

Naar realisatiefase

AGV02 Mooi Amstelland: Fietspad Bovenkerkerpolder Oost
AGV13 Groene Uitweg: Noordelijke Vechtstreek (kavelruil)
AGV14 Investeringsprogramma Diemerbos
AGV15 Groene Uitweg: Fietsbrug Nigtevecht
AGV18 Ster van Loosdrecht
AGV23 Oud Naarden
AGV26 Natuurcompensatie A1/A6/A9
AGV28 Mooi Amstelland: Nesserlaan
AGV29 Toelopen Natuurbrug Zwaluwenberg
KL01 Natuurcompensatie Gasopslag Bergermeer
KL04 Natuurbrug Zeepoort
KL19 Natuurcompensatie fietspad Castricum Akerslout
KL31 Groene As: Wiegelweg
KL32 Groene As: Groene As door Aalsmeer
KL33 Groene As: Amsterdamse Bos/Ecozone Ringvaart
KL34 Groene As: Passage Akersluis deelproject 2
NHN04 Natuurcompensatie Westfrisiaweg

Gerealiseerd

KL02 Natuurcompensatie Gasopslag Bergermeer gasafsluiters
KL11 Natuurbrug Zandpoort
LH03 FES: Zeevang-Oost
LH06 Enge Wormer
LH18 FES: Gebiedsregeling Zeevang
NHN05 Natuurcompensatie Fietspad Redoute

Nieuwe projecten

AGV30 Oostelijke Vechtplassen: Raaislout
AGV31 Oostelijke Vechtplassen: Veenslib Kievitsbuurt en Eerste Plas
AGV34 Oostelijke Vechtplassen: Faunapassage N201
PNH10 Subsidie Kwaliteitsimpuls Natuur
PNH11 Subsidieregeling Businesscase Zeevang en Groene Uitweggebied (verkavelingsstructuur & verplaatsing landbouwbedrijven)

Ook hebben wij projecten opgenomen die nog ontbraken in het Programma Groen 2014-2018:

AGV05 Ecoduct N417

AGV32 Groene Uitweg: Rondje Naardermeer

AGV35 Natuurbrug Laarderhoogt

AGV36 Plan Anna's Hoeve: deelproject D Waterinrichting Huydecopersweg

AGV37 Programma Mooi Amstelland

KL35 Wandelnetwerk Noord Kennemerland

KL36 Programma Groene As

KL37 Boseilanden

LH19 FES: Kavelruil Zeevang

LH22 Natura 2000 Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske

NHN20 Natura2000 PAS Duinen Den Helder- Callantsoog

NHN21 Natura2000 PAS Zwanenwater&Petteerderduinen

Gestopt

NHN22 EHS Wieringen: project is onderdeel geworden van de restantopgave NNN Wieringen.

NHN25 De Nollen: realisatie van natuur bleek op deze locatie niet mogelijk, omdat Stichting De Nollen er een bezoekerscentrum realiseert.

LH10 Natuurcompensatie Marken: het project waarvoor natuurcompensatie zou moeten worden uitgevoerd, is stopgezet.

Hoofdstuk 4. Gebieden

Om de totale groenopgave overzichtelijk te kunnen uitwerken hebben we de opgave opgedeeld in vier gebieden. Deze indeling komt overeen met de grenzen van de gebiedscommissies. In de komende vier paragrafen geven we aan welke successen het afgelopen jaar zijn behaald en welke prioriteiten we voor de komende jaren stellen.

4.1 Noord-Holland Noord

Er gebeurt veel in Noord-Holland Noord. Voor de Kop van Noord-Holland is een stuurgroep ('De Kop Werkt!') actief. Onder deze stuurgroep is door de gemeenten Den Helder, Schagen en Hollands Kroon een uitvoeringsplan voor de Kop van Noord-Holland opgesteld. Dit uitvoeringsplan is op 29 oktober in GS en op 31 oktober 2013 in de Stuurgroep vastgesteld. In totaal investeren gemeenten en provincie €8.820.495 in groen. Onderdeel van dit uitvoeringsplan zijn de afronding van een omvangrijke NNN-opgave, de realisatie van een wandelnetwerk en investeringen in jachthavens en vaarverbindingen waarmee het waterrijke karakter van de Kop wordt versterkt. Dit uitvoeringsplan wordt samen met private partijen uitgevoerd.

Naast de projecten van Groen in de Kop ligt er een belangrijke natuuropgave op Texel. Eind 2013 is een overeenkomst gesloten voor de realisatie van drie grote natuurprojecten; Waal en Burg, Hanenplas en Dorpszicht. Het plan voor de inrichting van natuurgebied Waal en Burg is in 2014 een belangrijke stap verder gebracht. De stuurgroep waarin alle betrokken partijen zitting hebben, heeft de eisen vastgesteld waaraan de inrichting moet voldoen. Het gaat om de grote lijnen voor het plan, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de wensen en zorgen van belanghebbenden. De grote lijnen van het plan zijn toegelicht aan belanghebbenden die in klankbordgroepen meedenken over de inrichting van het plan. De totale omvang van Waal en Burg is 450 hectare. Bij Dorpszicht zal op basis van de te sluiten overeenkomst een gebied van 144 hectaren worden ingericht. Met het project Hanenplas, dat ook van start kan na het sluiten van de overeenkomst, richten we met onze partners 55 hectaren in.

Ook nu kan men volop genieten van de natuur in Waal en Burg (foto: Marjan Lansdaal)

Natuurcompensatie

De gemeente Texel heeft een fietspad aangelegd tussen de Pontweg en de kern Oudeschild, parallel aan de bestaande weg. Het fietspad (Redoute) is aangelegd uit oogpunt van verkeersveiligheid. Een deel van het fietspad loopt door weidevogelleefgebied. Omdat er permanent minder leefgebied voor de weidevogels beschikbaar is, moet de gemeente de schade aan de natuur compenseren. De gemeente heeft een financiële bijdrage in de reserve groen voor natuurcompensatie gestort. De gemeente Schagen (voormalige gemeente Zijpe) bouwt twee brede scholen, één in Burgerbrug en één in Sint Maartensbrug. In Burgerbrug wordt de nieuwe school gebouwd in weidevogelleefgebied. Het definitieve bestemmingsplan voor de bouw van de brede school heeft ter inzage gelegen en is inmiddels door de gemeenteraad vastgesteld. Met de gemeente is afgesproken dat zij bij de start van de bouw van de scholen een bedrag in de reserve groen voor natuurcompensatie storten.

De provincie legt de N23 Westfriisaweg aan om west en oost in Noord-Holland te verbinden. De weg wordt verbreed langs een weidevogelleefgebied en kruist een aantal natuurverbindingen. Door de verbreding wordt een deel van het weidevogelleefgebied verstoord en wordt het voor dieren moeilijker om de weg te passeren. De provincie neemt maatregelen om dit te compenseren. De uitvoering loopt gelijk op met de realisatie van de N23 Westfriisaweg (eind 2014 tot eind 2017). In mei 2014 is de aanbesteding afgerond.

4.2 Laag Holland

De toekomst van de veenweiden in Laag Holland is onzeker. De provincie heeft daarom in de periode 2010-2012 een scenariostudie en een maatschappelijke kosten- en batenanalyse laten uitvoeren om inzicht te krijgen in mogelijke oplossingsrichtingen (scenario's).

Het huidige scenario van Laag Holland is sterk gericht op het behoud van de rijkdom aan weidevogels. Dit doel staat onder druk. Door verslechtering van biotoop nemen de aantallen weidevogels af. De provincie wil haar middelen gericht inzetten en een kerngebiedenbenadering voor weidevogels gaan voeren, waardoor de gebieden met de beste habitats behouden blijven. Eind 2014 worden de weidevogelkerngebieden opgenomen in het ontwerp Natuurbeheerplan 2016. Daarna worden afspraken gemaakt over de noodzakelijke inrichtingsmaatregelen. In 2016 gaat het nieuwe beleid in uitvoering.

Het tweede scenario richt zich op de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De pilot GLB in Laag Holland liep in 2013 af en heeft onder meer opgeleverd dat de uitvoeringskosten door het werken met collectieven lager zijn dan onder het huidige beleid (lagere overheadkosten). De provincie zal in 2014 de doelen van het agrarisch natuurbeheer vaststellen, waarna gebiedscollectieven een aanbod kunnen uitbrengen voor de diensten die zij in het gebied willen wegzetten. De invoering van de collectieve aanpak start begin 2016.

De 'terugtrekkende overheid' is een derde scenario, waarbij de overheid minder dominant met subsidies en beschermende regimes in Laag Holland aanwezig is. In dit scenario past de brede verkenning naar een geschikte locatie voor een pilot beheerarme natuur. Daaruit is het Oostzanerveld naar voren gekomen als geschikte locatie. Provinciale Staten hebben in mei 2014 ingestemd met deze locatie. De provincie overlegt met de betrokken partijen in het gebied over de verdere aanpak. De proef start in 2015 en duurt drie jaar.

Veenbehoud is het vierde scenario, gericht op duurzaamheid (beperken bodemdaling, minder CO₂-uitstoot en verbetering waterkwaliteit). In het IJperveld is een concreet project van start gegaan om te bezien of op een voormalig landbouwperceel de veenvorming weer kan worden hersteld. In Zeevang wordt een voorgenomen peilverlaging niet uitgevoerd. Voor agrarische structuurversterking vindt een kavelruil plaats en wordt in het agrarisch gebied de aanleg van onderwaterdrainages gestimuleerd. Op 3 oktober 2014 is een samenwerkingsovereenkomst met alle partijen uit de stuurgroep ondertekend. Om de polder vitaal te houden, worden er verschillende maatregelen uitgevoerd die bijdragen aan het remmen van de bodemdaling, het verhogen van de natuurkwaliteit, een betere agrarische structuur, een robuuster watersysteem en een aanvulling op de recreatieve voorzieningen.

De provincie heeft in 2014 aan de gebiedscommissie Laag Holland gevraagd om adviezen uit te brengen over de toekomst van vier deelgebieden (Oostzanerveld, Waterland-Oost, Zeevang en

Westzaan), als ook over het instrumentarium om de doelen te bereiken. De adviezen zijn inmiddels ontvangen. De provincie gaat samen met de gebiedscommissie na welke acties hieruit voortvloeien.

Het Natura2000 beheerplan Zeevang is door de provincie en het ministerie van EZ definitief vastgesteld en, na afronding van een beroepsprocedure, inmiddels onherroepelijk geworden. De inspraakprocedure voor het beheerplan Eilandspolder zal na vaststelling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) starten. Voor de overige drie gebieden zijn nog flinke inspanningen vereist voor het uitvoeren van de PAS-maatregelen (beperken stikstofuitstoot). In Polder Westzaan geldt een Natura2000 instandhoudings- en uitbreidingsdoelstelling voor brakke ruigten en zomen. Het project Brak is Bijzonder heeft tot doel om een brakwaterecosysteem in de polder Westzaan te realiseren, door middel van aanvoer van brak water. Na verschillende scenariostudies bleek de aanvoer van brak water vanuit het Noordzeekanaal via de Nauernasche Vaart met een inlaat naar het Guisveld de meest robuuste aanvoerroute. Het Guisveld en het Euverenweggebied worden licht verbrakt. De rest van de polder blijft zoet. De provincie Noord-Holland voert het herstelproject uit in samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Staatsbosbeheer en de gemeente Zaanstad en LTO. De voorbereidingen van onder andere de aanbesteding en het aanvragen van vergunningen gaan van start. Er worden afspraken gemaakt over het waterbeheer. De bewoners en gebruikers van de naastgelegen polder Assendelft worden geïnformeerd over de maatregelen die garanderen dat het water daar zoet blijft. De partijen hebben ook besloten de natuurfunctie van drie kleine delen van het Reefgebied en het Westzijderveld te versterken door deze gebieden alsnog daarop in te richten. De inlaat van brak water start naar verwachting in 2016. Bewoners en gebruikers van het gebied, zoals omwonenden, boeren, vissers, natuurliefhebbers en recreanten worden geïnformeerd en betrokken.

Laag Holland heeft eind 2014 vrijwel alle ambities uit het Recreatieplan Laag Holland 2005 gerealiseerd. Het gebied heeft dan enkele grote recreatieknooppunten, een stelsel van 15 Toeristische Overstappunten en meer dan 40 rustpunten 'klaar staan' om de recreant en de toerist te bedienen. Ook de uitrol van bebording voor sloepen heeft plaatsgevonden. Bureau Toerisme Laag Holland draagt zorg voor de promotie en de naamsbekendheid van het gebied, mede door inzet van sociale media. Ook Oneindig Noord-Holland draagt hieraan bij, met onder andere twee fietsroutes in Zeevang en Waterland. Al deze projecten zijn gezamenlijk gefinancierd door de provincie en de regionale partners. Een volgende stap is het vergroten van de samenwerking en uitvoering van gezamenlijke activiteiten door de ondernemers zelf, onder andere in de vorm van arrangementen.

Het project FES: Zeevang Oost is in augustus opgeleverd. Dit project was gericht op het realiseren van een natuurgebied (ca. 135 ha) met een eigen watersysteem en een flexibel peilbeheer. Hierdoor wordt bodemdaling en verdroging in dit gebied tegengegaan. Daarnaast zorgt dit ook voor verbetering van waterkwaliteit, beheerbaarheid door agrariërs en behoud en ontwikkeling van dit gebied voor weidevogels en wintergasten. Er vinden nog enkele werkzaamheden eind 2014 plaats om het waterbeheer optimaal te laten functioneren.

Tien grondeigenaren hebben in de polder Enge Wormer samen het initiatief genomen om een groot deel van deze polder om te vormen tot natuurgebied. Dat hebben zij gedaan met subsidie van de provincie voor het omvormen van landbouwgrond naar natuur. Hiermee wordt in de Enge Wormer zo'n 75 ha natuur aan het Nationaal Natuurnetwerk toegevoegd.

Via de uitvoeringsregeling Groen onderdeel Laag Holland worden ook in 2015 een aantal Laag Hollandse projecten gefinancierd.

Aanleg van het drainagesysteem in Zeevang (foto: Idse Hoving (WUR))

Natuurcompensatie

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier legt bij Schardam in de gemeente Zeevang een nieuw gemaal aan. Om het overtollige water goed af te kunnen voeren wordt ook een watergang aangelegd. Omdat er bij de realisatie permanent minder natuurgebied is, moet het hoogheemraadschap de schade aan de natuur compenseren. Het hoogheemraadschap voert gesprekken over de mogelijkheid om gronden aan te kopen. De planning is om voor medio 2016 de compensatie gerealiseerd te hebben.

4.3 Kennemerland

De NNN-opgave in Kennemerland ligt voornamelijk aan de rand van de duinen. Naast het werken aan de realisatie van hectaren NNN, werkt de provincie in dit gebied ook aan natuurverbindingen.

In 2014 is het werk aan de natuurbrug Zandpoort afgerond. In april vond de officiële oplevering en de overdracht van het beheer plaats in bijzijn van alle beheerders. Deze natuurbrug maakt deel uit van een serie van drie natuurbruggen in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. De andere natuurbrug Duinpoort komt over de spoorlijn Zandvoort-Haarlem. Deze brug wordt betaald door ProRail en zal vanaf 2016 worden gebouwd. De provincie is in 2014 gestart met de voorbereidingen voor de natuurbrug Zeepoort, de natuurbrug over de Zeeweg in de gemeente Bloemendaal. Naar verwachting is de natuurbrug Zeepoort in december 2016 klaar. Door de drie natuurbruggen ontstaat een aaneengesloten natuurgebied van 7.000 hectare, waardoor dieren en planten in het gebied zich beter kunnen voortplanten en verspreiden.

Een andere belangrijke natuurverbinding in het gebied is de Groene AS. Dit is een verbinding waarmee we het leefgebied van o.a. de ringslang vergroten. In 2013 heeft de provincie samen met haar partners een herijking van het programma Groene AS uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een versoberd meerjarenprogramma. De aanleg van deze natuurverbinding moet uitwisseling van individuen van deelpopulaties van planten en dieren mogelijk maken. De projecten van de Groene AS gaan in 2015 in uitvoering.

Voor de binnenduinrand Egmond wordt eind 2014 een voorstel gemaakt voor de concrete begrenzing van een aantal zoekgebieden in het Natuurbeheerplan 2016.

Voor Tussen IJ en Z en Geestmerambacht heeft de regio ingestemd de programmavoorstel voor concrete recreatieprojecten in deze gebieden. De recreatieschappen zullen deze projecten gaan uitvoeren. Op 18 maart 2014 ondertekenden de provincie, het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de gemeente Bergen een samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het voormalige Vliegveld Bergen. Het plan voor de inrichting is gereed en de benodigde vergunningen zijn aangevraagd. Naar verwachting is het project in 2015 klaar. Voor de resterende NNN-opgave rond Bergen, de Weidse Polders, wordt een realisatiestrategie ontwikkeld. Hier wordt gekeken naar een koppeling met de natuurcompensatie van TAQA (zie natuurcompensatie).

De Nieuwe Strandwal is een gebiedsontwikkelingsproject tussen Heiloo en Castricum. De provincie en betrokken gemeenten willen dit gebied verder ontwikkelen, waarbij de aanleg van een woonwijk met groene allure gepaard gaat met de realisatie van natuur en recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied en een aansluiting op de A9. De afgelopen jaren is door de provincie al € 4,1 miljoen geïnvesteerd in het groen in het gebied. Zo is de Schulpvaart opgeknapt en is er op deze vaart een kanoroute gerealiseerd. Ook is er een boerenwandelpad in het gebied gerealiseerd en zijn er in het kader van het project 'Schoonwatervallei' een aantal maatregelen genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Bij de verdere realisatie van natuur en recreatievoorzieningen wordt zoveel mogelijk aangesloten op kansen die zich in het project voordoen. Zo wordt bijvoorbeeld bekeken in hoeverre de nieuwe aansluiting op de A9 kansen biedt om natuur te realiseren. En hoe doelen die andere partijen in het gebied hebben, zo optimaal mogelijk gecombineerd kunnen worden. Op woensdag 12 maart 2014 is de Overeenkomst Nieuwe Strandwal door de gemeente Heiloo, Castricum, Almeer en de provincie Noord-Holland ondertekend.

Natuurcompensatie

In het weidevogelleefgebied bij Bergen wordt een gasopslag door TAQA gerealiseerd. Daarvoor hebben een aantal ruimtelijke ingrepen plaatsgevonden die ten koste gaan van weidevogelleefgebied en NNN. TAQA is in samenwerking met de provincie aan het zoeken naar geschikte compensatielocaties. Voor de gasopslag zijn ook twee afsluiterlocaties gebouwd door de

Gasunie. Dit gaat ten koste van het leefgebied waardoor compensatie noodzakelijk is. De Gasunie moet een compensatiebijdrage betalen van ruim €40.000 en heeft dit bedrag in de reserve groen voor natuurcompensatie gestort.

Zo komt het gebied Vliegfeld Bergen er in de toekomst uit te zien (kaart: Sander de Knegt)

De gemeente Castricum heeft een fietspad aangelegd tussen Castricum en Akersloot om de verbinding voor fietsers tussen beide plaatsen veiliger en korter te maken. Het fietspad is aangelegd in een weidevogelleefgebied. Omdat de aanleg tot verstoring van de weidevogels leidt en er permanent minder leefgebied voor de weidevogels beschikbaar is, moet de gemeente de schade aan de natuur compenseren. De compensatie bestaat deels uit het treffen van maatregelen (beheer van weidevogelleefgebied) en deels uit financiële compensatie: de gemeente betaalt een financiële bijdrage waarmee het leefgebied voor weidevogels in Noord-Holland wordt verbeterd.

Voor de reconstructie van de N207 heeft in 2014 compensatie plaatsgevonden. In de nabijheid waren geen geschikte mogelijkheden. Bij de Groene AS bleken wel compensatiemogelijkheden te bestaan. Stichting de Bovenlanden heeft inmiddels voor de provincie 1,75 ha NNN verworven en is nog bezig met het inrichten en beheren om de compensatie te realiseren.

4.4 Amstel, Gooi en Vechtstreek

In AGV ligt nog een omvangrijke provinciale opgave. De totale NNN bestaat uit ongeveer 1.900 hectaren, waarvan een belangrijk deel is aangewezen als Natura2000 en ongeveer 1.500 hectaren in de Oostelijke Vechtplassen ligt. We vinden het ook belangrijk dat mensen van de natuur kunnen genieten. Om die reden leggen we fiets- en wandelpaden aan en zorgen we voor geschikte vaarwegen.

In de Holendrechtterpolder onderzochten we samen met partners hoe we de NNN-opgave kunnen realiseren en de knelpunten in de natuurverbinding kunnen oplossen. Uit dit onderzoek is gebleken dat inrichting van de Slapersdijk niet zinvol is, omdat de dijk op de lijst staat om versterkt te worden. Hiermee zouden eventuele inrichtings- en beheersmaatregelen weer ongedaan worden gemaakt. Ook is ervoor gekozen om de stapsteen op een andere plek in te richten, op grond die al in eigendom is van de provincie. Ecologisch gezien is de nieuwe locatie gelijkwaardig aan de oude locatie. Op één van de percelen bij het Landje van Geijssel is sprake van bodemverontreiniging. Voor inrichting en verkoop zal de provincie dit eerst saneren. Eind 2014 wordt een inrichtingsplan opgesteld voor de NNN-opgave. De inrichting van de natuurverbinding door Rijkswaterstaat zal waarschijnlijk pas in 2019 plaatsvinden, omdat de planning van de wegaanpak ook naar achteren is geschoven.

De omvangrijke RodS-opgave Amstelgroen is vervallen. Met projecten als 'Mooi Amstelland' en zorglandgoed Klarenbeek zijn mooie alternatieven ontstaan, die kunnen rekenen op draagvlak in de regio. Zorglandgoed Klarenbeek is in juni 2014 geopend. Klarenbeek is een zorgboerderij waar Cordaan sinds 2009 dagbesteding aanbiedt aan cliënten die verder af staan van de arbeidsmarkt. Er is nu een moestuin waar biologische groenten worden gekweekt, een gedeelte is ingericht als pluktuin, een theetuin, een landbouwwinkel en er zijn schapen.

In de Noordelijke Vechtstreek ligt de grootste natte natuurverbinding in Nederland. Met deze verbinding tussen het Naardermeer en de Ankeveense Plassen is de barrière van de N236 voor veel kleine zoogdieren opgelost. We streven ernaar om het totale natuurgebied in 2022, wanneer Rijkswaterstaat haar werk aan de A1 heeft afgerond, af te ronden. Het Naardermeer is dan niet langer een geïsoleerd natuurgebied maar onderdeel geworden van een robuust natuurnetwerk dat aangetakt is op de natuurgebieden het Gooimeer en de IJmeerkust. Dit gebeurt via twee forse natuurverbindingen naar de randmeren:

- de Waterlandtak, die de verbinding vormt tussen het Naardermeer en de IJmeerkust en het Diemerbos.
- de Gooimeertak, die de verbinding vormt tussen het Naardermeer en de Gooimeerkust.

Rond het Naardermeer zal het NNN een hydrologische buffer vormen, waarin het waterpeil is opgezet en geen bemesting meer plaatsvindt. Dit zorgt voor een verbetering van de waterkwaliteit (en daarmee de natuurwaarden) in het Naardermeer.

De grootste NNN-opgave van AGV ligt in de Oostelijke Vechtplassen. De opgave bedraagt circa 1.500 hectaren en is meestal ook aangewezen als Natura2000-gebied. Hiervan is circa 680 ha al in eigendom van Natuurmonumenten, maar deze grond moet nog ingericht worden. Grote opgaven liggen met name in de Horstermeerpolder, de Ster van Loosdrecht, de Vuntus, het Weerslootgebied, 't Hol en Kortenhoef Oost. De Natura2000-gebieden zijn aangewezen als 'sense of urgency' gebied.

Ook ligt in de in de Oostelijke Vechtplassen een grote recreatieve opgave. Het is belangrijk dat we de beleving van het gebied optimaliseren met behoud van de natuurwaarden. Deze afweging maken wij ook in het Natura2000 beheerplanproces. Voor het project Vuntus is in 2014 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Natuurmonumenten bereidt de uitvoering in 2015 voor.

Overheden, ondernemers, bewoners, belangenorganisaties en gebruikers willen meer gaan samenwerken bij de verschillende opgaven en initiatieven die er in de Oostelijke Vechtplassen spelen. Dit is de uitkomst van de schetsschuit Oostelijke Vechtplassen die op 11 en 12 maart plaatsvond. Met een gezamenlijke aanpak werken de bovengenoemde partijen aan een Masterplan waarin de verschillende opgaven en initiatieven die er in de Oostelijke Vechtplassen spelen bij elkaar komen. Tegelijkertijd zijn de partijen in 2014 reeds met enkele quickwin projecten gestart.

In 2014 is in september een grote kavelruil gerealiseerd in de Noordelijke Vechtstreek. Via een kavelruil in de Binnendijksche-, Overscheensche-, Berger- en Meentpolder (BOBM) is daarmee ruimte gecreëerd voor agrarische structuurverbetering een natuurverbinding, een vaarverbinding en behoud van de openheid van de schootsvelden van Naarden. Op 31 juli 2014 heeft de ondertekening van de kavelruil plaatsgevonden. De kavelruil, met de mooie naam "Erfgooiers maken Vaart tot aan Breeë Vecht", is een overeenkomst die is aangegaan tussen vijf partijen: drie particulieren, de Provincie Noord-Holland en de gemeente Naarden.

In het uiterste oosten van de provincie ligt 't Gooi. De NNN-opgave in dit gebied bedraagt zo'n 300 ha (98 ha De Kampen, en circa 170 ha in de Gooise Engen). Er zijn omvangrijke natuurverbindingen (inclusief ontsnippering) waarvoor wij in het PG geld beschikbaar stellen voor de natuurbruggen Laarderhoogt en Zwaluwenberg.

De verwerving van de resterende NNN-percelen in de Gooise Engen is een kwestie van lange adem, aangezien deze percelen slechts beperkt 'op de markt' komen. In samenwerking met Goois Natuurreservaat zullen wij als deze kansen zich voordoen hierop inspelen.

In het studieproject De Kampen onderzoeken we hoe in de polder, gelegen ten zuidoosten van de A27 bij Blaricum, 98 hectaren NNN gerealiseerd kan worden. De Kampen bestaat uit een combinatie van kruidenrijk en vochtig weidevogelgrasland die deel uitmaken van weidevogel-kerngebied Eemland. We bestuderen met onze partners welke mogelijkheden er zijn voor de realisatie van dit weidevogelgebied.

Natuurcompensatie

Rijkswaterstaat verbreedt de komende jaren de snelwegen A1, A6 en A9 tussen Schiphol, Amsterdam en Almere. Door deze verbreding ontstaat schade aan de natuur en het landschap. Rijkswaterstaat moet daarom maatregelen nemen om de natuur- en landschapsschade zoveel mogelijk ongedaan te maken en anders te compenseren. De compensatie vindt onder andere plaats in de Holendrechtterpolder, het Amsterdamse Bos, het Diemberbos en langs de vernieuwde A1. In 2014 hebben GS met Rijkswaterstaat hierover een natuurcompensatieovereenkomst getekend. Aan de Amstel herrijst het verdwenen landgoed Tulpenburg. De nieuwe buitenplaats krijgt onder meer een slangenmuur, een wintertuin, paardenstallen, een hoofdgebouw van 14 bij 17 meter, informatie over de geschiedenis en een wandelpad. Het landgoed wordt vrij toegankelijk buiten het broedseizoen. De provincie heeft besloten om de reconstructie van het landgoed toe te staan, omdat er een omvangrijk voor weidevogels geschikt gebied wordt aangelegd en beheerd. De verwachting is dat het landgoed eind 2014 wordt opgeleverd.

Zwaluwenberg: artist impression (foto: Taco Droogers)

Hoofdstuk 5. Financiën en grond

Het Programma Groen wordt jaarlijks geactualiseerd. Dit Programma Groen 2015-2019 wordt net als het Programma Groen 2014-2018 voor één jaar (2015) vastgesteld. Volgend jaar streven we naar een meerjarige vaststelling. Dan zal het concept Programma Groen 2016-2020 in mei 2015 aan Gedeputeerde Staten worden aangeboden. Op die manier kunnen de resultaten hiervan al worden verwerkt in de provinciale Begroting voor 2016-2020. Het definitieve Programma Groen 2016-2020 (en het Natuurbeheerplan) zullen in september voor meerjarige vaststellen worden aangeboden aan GS. De cijfers die hierin zijn opgenomen sluiten aan bij de cijfers die in de Begroting 2016 meerjarig zijn opgenomen en door GS in augustus zijn vastgesteld. Zodoende wordt de aansluiting tussen deze besluiten en de provinciale P&C-cyclus, gerealiseerd.

Voor het Programma Groen 2015-2019 zijn wij uitgegaan van reeds bij begroting beschikbaar gestelde dekkingsbronnen. In het Programma Groen 2015-2019 hebben wij per jaarschijf de financiële raming tot en met 2019 opgenomen. Met dit Programma Groen kan op die manier ook voor de volgende kaderbrief inzichtelijk worden gemaakt welke voorstellen en ontwikkelingen worden afgewogen. Daarnaast hebben wij een doorkijk gemaakt naar de kosten van de totale resterende NNN-opgave die in 2027 afgerond moet zijn, ten opzichte van de beschikbaar gestelde middelen. Deze doorkijk zullen wij bij elke actualisatie van het Programma Groen maken. Het risico bestaat dat er een tekort zichtbaar wordt. Op dit moment blijkt er een tekort vanaf het jaar 2025. Dat zullen wij oplossen binnen het Programma Groen, eventueel door prioritering van de verwerving of een soberder inrichtingsniveau.

Wij gaan bij de financiële dekking via het Programma Groen uit van de huidig beschikbaar gestelde middelen en het continueren van middelen die structureel beschikbaar zijn gesteld. De jaarlijkse storting conform de Kadernota 2013 en 2014 in de Reserve Groen is daarvoor de belangrijkste provinciale financieringsbron (Kadernota 2013, 2014). Daarnaast gaan we ervan uit dat de provincie het rijksgeld voor natuur via het provinciefonds volgens de decentralisatieafspraken in het Natuurakkoord (2011) en het Natuurpact (2013) blijft ontvangen.

Provinciale Staten hebben op 16 december 2013 het Beleidskader groen grondbeleid vastgesteld. In het beleidskader staan keuzes op hoofdlijnen ten aanzien van het groene grondbeleid. De belangrijkste zijn:

- Uitgangspunten zijn marktconformiteit en rechtmatigheid.
- Aankoop van gronden kan gebeuren doordat de Provincie deze verwerft of doordat derden een beroep doen op de SKNL-subsidie voor functiewijziging.
- Gronden worden aan de beheerder beschikbaar gesteld door deze te verkopen.
- Meerdere beheerders krijgen de kans om gronden te verwerven.
- GS maken uitvoeringsbeleid om vast te leggen hoe in de praktijk verwerving en verkoop van NNN en RodS plaats zal vinden.

De Uitvoeringsregels bij het groene grondbeleid zijn in februari 2014 aan GS voorgelegd en op 14 april in de commissie Water, Economie en Bestuur besproken. Op 27 mei 2014 hebben GS de Uitvoeringsregels vastgesteld.

In het PG 2015-2019 hebben wij de verwerving van gronden meegenomen in onze berekening. De programmering van kosten en opbrengsten van grond vindt op die manier plaats in het Programma Groen. Daarbij worden de kosten en opbrengsten van grond per jaar op elkaar afgestemd. Dit is

nodig om zeker te stellen dat er voldoende budget beschikbaar is. De opbrengsten van gronden vormen immers mede de dekking voor het Programma Groen.

Kanoën in de Tuinen van West (foto: stadsdeel Amsterdam West)

Provincie Noord-Holland

BEL/NRL

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 4068

blakborna@noord-
holland.nl

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem, 2012 DE

www.noord-holland.nl